

Σε ετοιμότητα καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τα κράτη-μέλη, προκειμένου να στηρίξουν τις τράπεζες, σε περίπτωση που αποδειχθούν αδύναμες στο κρίσιμο τεστ αντοχής της άνοιξης.

Προς νέο πακέτο στήριξης στην Ελλάδα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δρομολόγησε την υιοθέτηση της γερμανικής πρότασης για το σύμφωνο ανταγωνιστικότητας

Τον ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Τη δέσμευση ότι έως το τέλος Μαρτίου η Ευρωζώνη θα αποφασίσει με ποιο τρόπο θα ενισχύσει τον ευρωπαϊκό μηχανισμό βοήθειας ώστε να διαθέτει περισσότερα κεφάλαια και κυρίως να παρεμβάινει ενεργότερα στις αγορές, ανέλαβαν χθες οι ηγέτες της Ευρωζώνης κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στις Βρυξέλλες και συνεχιζόταν έως αργά χθες το βράδυ. Απαραίτητη προϋπόθεση για να επέλθει η τελική συμφωνία, αποτελεί η αποδοχή του λεγόμενου Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας, που παρου-

σίασε η Γερμανίδα καγκελάρια κ. Αγκελα Μέρκελ από κοινού με τον Γάλλο πρόεδρο κ. Νικολά Σαρκοζί. Οι κατευθύνσεις αυτές σηματοδοτούν ότι επίκειται πρόσθετο πακέτο στήριξης της ελληνικής οικονομίας ώστε να αποφυγεί τη χρεοκοπία, αλλά με αυστηρούς όρους και διαρκή παρακολούθηση σε πολιτικό πλέον επίπεδο.

«Θέλουμε ένα σύμφωνο για την ανταγωνιστικότητα ούτως ώστε σταδιακά να συγκλίνουμε», δήλωσε η κ. Μέρκελ, προσθέτοντας ότι οι ηγέτες της Ευρωζώνης θα μπορούσαν να καταλήξουν στα μέτρα του συμφώνου σε έκτακτη σύνοδο κορυφής του Γκυρούγκρουπ στις αρχές Μαρτίου. Στο πλαίσιο του συ-

νολικού πακέτου, που θα ολοκληρωθεί μέχρι τις 24-25 Μαρτίου -οπότε θα συνέλθει η εαρινή σύνοδος κορυφής της Ε.Ε.- θα αποφασιστεί και με ποιους τρόπους θα καταστεί πιο εύκολα εξυπηρετήσιμο το χρέος Ελλάδας και Ιρλανδίας.

Ταμείο με ευελιξία

Η Ευρωζώνη φαίνεται ότι αποφάσισε πλέον να αλλάξει ριζικά τη στρατηγική της όσον αφορά την κρίση χρέους που πλήττει την Ένωση. Μέχρι σήμερα το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) αποτελούσε το ύστατο καταφύγιο ενός κράτους-μέλους που δεχόταν πίεση από τις αγορές. Σύμφωνα με το προσχέδιο δήλωσαν

των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωζώνης, μέρος του συνολικού πακέτου που θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάρτιο αποτελεί η κατάθεση «συγκεκριμένων προτάσεων από το Γκυρούγκρουπ για την ενίσχυση του EFSF ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η αναγκαία ευελιξία του Ταμείου και η ικανότητά του να παρέχει την κατάλληλη στήριξη» προς την Ευρωζώνη.

Είναι η πρώτη φορά που τα κράτη-μέλη, ειδικότερα η Γερμανία, παραδέχονται ότι το Ταμείο πρέπει να αποκτήσει την «αναγκαία ευελιξία», δηλαδή να έχει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει στις αγορές. Εως σήμερα το Ταμείο μπορεί μόνο να δανείσει κράτη-μέλη στην «ύστατη α-

νάγκη», όπως έγινε με την Ελλάδα και την Ιρλανδία. Η στρατηγική που ακολούθησε μέχρι σήμερα η Ευρωζώνη μπορεί να απέτρεψε τη χρεοκοπία των κρατών-μελών της, ωστόσο δεν σταμάτησε την εξάπλωση της κρίσης.

Παράλληλα, είναι αποδεκτό από όλους, και τη Γερμανία, ότι θα πρέπει να αυξηθούν τα διαθέσιμα κεφάλαια του Ταμείου από τα 250 δισ. ευρώ στα 440 δισ. Επίσης, μένει να καθοριστούν αν θα μειωθεί το επιτόκιο δανεισμού προς Ελλάδα και Ιρλανδία, περίπου στο 4%, προκειμένου το χρέος τους να εξυπηρετείται πιο εύκολα. Το ενδεχόμενο συζητείται σοβαρά από τους εταίρους προκειμένου να πειστούν

οι αγορές ότι το χρέος Αθήνας και Δουβλίνου είναι βιώσιμο. Για τον ίδιο λόγο, οι εταίροι μας θα πρέπει να αποφασίσουν μέχρι το τέλος Μαρτίου αν θα παρατείνουν την περίοδο αποπληρωμής των δανείων. Είναι δεδομένο ότι τα ελληνικά δάνεια θα επιμηκυνθούν στα 11 χρόνια. Στο τραπέζι υπάρχει και πρόταση για επιμήκυνση στα 30 χρόνια, ωστόσο δεν είναι γνωστό πόσες πιθανότητες υπάρχουν να γίνει δεκτή. Τέλος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα κράτη-μέλη να είναι έτοιμα να στηρίξουν τράπεζες τους που ενδεχομένως να αποδεικτούν «ευάλωτες» στο πανευρωπαϊκό τεστ αντοχής που θα διεξαχθεί την άνοιξη.

Αριστερά, η Γερμανίδα καγκελάρια Αγκελα Μέρκελ απευθύνεται με αυστηρό ύφος στον Έλληνα πρωθυπουργό, παρουσία του Γάλλου προέδρου Νικολά Σαρκοζί. Δεξιά, ο κ. Γ. Παπανδρέου σε κατ' ιδίαν συζήτηση με τον Πορτογάλο πρωθυπουργό Ζοζέ Σόκρατες και τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, στο περιθώριο της συνόδου κορυφής στις Βρυξέλλες.

Καθουχαστικός ο Γ. Παπανδρέου, όχι νέα μέτρα

Τον απεσταλμένο μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Δεδομένη χαρακτηρίσε την απόφαση για την επιμήκυνση της αποπληρωμής του δανείου από τον ΔΝΤ και την Ε.Ε. ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου, ο οποίος εξέφρασε την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι ηγέτες της Ένωσης συμφώνησαν χθες να καταλήξουν σε μια συλλογική αντιμετώπιση της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη. Ο κ. Παπανδρέου επισήμανε ότι τόσο ο χρόνος της επιμήκυνσης όσο και το ύψος του επιτοκίου θα αποτελέσουν μέρος της συνολικής λύσης, στην οποία θα καταλήξει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 24 και 25 Μαρτίου.

Ο πρωθυπουργός εμφανίστηκε καθουχαστικός ότι δεν θα απαιτηθούν νέα μέτρα για την Ελλάδα μετά την υιοθέτηση του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας που πρότεινε το Βερολίνο και το Παρίσι και το οποίο, όπως είπε, θα προσφέρει κλίμα ασφάλειας και ηγουμενίας για την Ευρωζώνη. Δήλωσε δε αποφασισμένος να προχωρήσει στις αλλαγές που εξυμολογήσει η κυβέρνηση του παρά τις αντιδράσεις που σημειώνονται, και απαντώντας σε σχετική ερώτηση, υπογράμμισε ότι δεν είναι στο μυαλό του η πρόκληση προσφυγή στις κάλπες. Αντιθέτως, είπε ότι η κυβέρνηση θα κριθεί στο τέλος της τετραετίας.

Τόσο ο κ. Παπανδρέου όσο και ο κ.κ. Μέρκελ και Σαρκοζί, στις συνεντεύξεις τους μετά το πέρας των εργασιών της συνόδου, αρνήθηκαν ότι η γαλλογερμανική πρόταση προέβλεπε συγκεκριμένα μέτρα ή προβλέψεις για συνταγματικές αλλαγές στα κράτη-μέλη της Ένωσης. Οστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες, κατά τη διάρκεια της συνόδου εκφράστηκαν σοβαρές διαφορίες ακριβώς για αυτά τα επιμέρους ζητήματα.

Βασικότερη ήταν η αντίρρηση που εξέφρασαν όλες οι χώρες -

πλην της Γαλλίας- στην προοπτική να έχουν εγκριθεί όλες οι προβλέψεις του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας σε ένα χρόνο. Επιπλέον, η Ισπανία, η Πορτογαλία και το Βέλγιο διαφώνησαν με την κατάργηση της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής και η Ιρλανδία με την εξομοίωση της φορολογίας στις επιχειρήσεις. Ενστάσεις εκφράζονταν και για τη βιωσιμότητα των τραπεζών, εφόσον αυτές αποτύχουν στα τεστ αντοχής. Τέλος, δυσανεκτικότερος φέρεται και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπα-

Ο πρωθυπουργός απέκλεισε τις πρόωρες εκλογές και ανακοίνωσε ότι θα μεταβεί πιθανότατα αύριο στο Κάιρο.

ρόζο, καθώς η υιοθέτηση του γαλλογερμανικού σχεδίου αποδυναμώνει τον ρόλο της Κομισιόν. Στη δική του συνέντευξη πάντως, ο κ. Μπαρόζο απέφυγε και αυτός να αναφερθεί στις διαφορίες και αρκέστηκε μαζί με τον πρόεδρο της Ε.Ε. κ. Χέρμαν βαν Ρομπέι να προαναγγείλει την υιοθέτηση λύσης-πακέτου για την Ευρωζώνη.

Στο περιθώριο της συνόδου ο κ. Παπανδρέου είχε συνομιλίες με την κ. Μέρκελ, τον κ. Σαρκοζί και τον Πορτογάλο ομόλογό του κ. Ζοζέ Σόκρατες. Είχε επίσης δεκάλεπτη συνομιλία με τη βάρνη Κάθριν Αστον, με την οποία συζήτησε τις εξελίξεις στην Αίγυπτο.

Ανακοίνωσε μάλιστα ότι θα μεταβεί -πιθανότατα αύριο- ο ίδιος στο Κάιρο για να μεταφέρει και τις αποφάσεις της συνόδου κορυφής, και τάχθηκε υπέρ της ομαλής μετάβασης της Αιγύπτου στη δημοκρατία.

Κλειδί για τις εξελίξεις η αποδοχή του Συμφώνου

Κλειδί για όλες τις μελλοντικές εξελίξεις στην Ευρωζώνη θα είναι η αποδοχή από τους Ευρωπαίους εταίρους του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας που παρουσιάσαν χθες η κ. Αγκελα Μέρκελ και ο κ. Νικολά Σαρκοζί. Τα περισσότερα από τα μέτρα του Συμφώνου είναι σκληρά και κυρίως αφορούν τομείς της οικονομίας και κοινωνικής πολιτικής που μέχρι σήμερα ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών-μελών. Οστόσο, μέχρι οι Ευρωπαίοι να αποδεχτούν ότι η μελλοντική Ευρωζώνη θα οικοδομηθεί σύμφωνα με το γερμανικό οικονομικό μοντέλο, το Βερολίνο δεν πρόκειται να υποστηρίξει την ενίσχυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού βοήθειας (EFSF).

Παράλληλα, από την αποδοχή του γερμανικού Συμφώνου θα εξαρτηθεί και η ελάφρυνση του ελληνικού και ιρλανδικού χρέους. Οι βασικές προτάσεις τους Βερολίνου στοχεύουν ευθέως στη φορολογική και μισθολογική πολιτική των κρατών-μελών, όπως και στο «άνοιγμα των αγορών εργασίας» και στα συνταξιοδοτικά συστήματα.

Στόχος του Βερολίνου είναι αφενός να καταστεί ανταγωνιστικότερη η Ευρωζώνη, αφετέρου να «χρυσώσει» το χάπι στους Γερμανούς ψευδοφόρους, ώστε να μην αντιδράσουν στη νέα βοήθεια προς την Ευρωζώνη. Σύμφωνα με όσα είναι γνωστά μέχρι σήμερα, τα μέτρα του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας

Θα εξαρτηθεί η ελάφρυνση τόσο του ελληνικού όσο και του ιρλανδικού χρέους.

περιλαμβάνουν τη σύνδεση μισθών με την παραγωγικότητα και την αποσύνδεση των μισθολογικών αυξήσεων από το ύψος του πληθωρισμού. Την υιοθέτηση πρόβλεψης στο Σύνταγμα των κρατών-μελών σύμφωνα με την οποία θα ορίζεται πολύ χαμηλό όριο ελλείμματος και παρόμοιο φορολογικό συντελεστής για επιχειρήσεις. Το πιο επίδουνο μέτρο για τις περισσότερες χώρες θα είναι η σύνδεση του

ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με τις δημογραφικές εξελίξεις.

Οι περισσότερες από τις γερμανικές προτάσεις εφαρμόζονται ήδη στην Ελλάδα μέσω του Μνημονίου. Σύνδεση μισθών και πληθωρισμού δεν υπάρχει, ενώ έχουν ήδη εφαρμοστεί οι βασικές αλλαγές στο συνταξιοδοτικό. Η υιοθέτηση παρόμοιου κοινού φορολογικού συντελεστή μάλλον θα ευχαριστήσει την Αθήνα, αφού θα «κτυπήσει» ανταγωνιστές, όπως η Κύπρος και η Βουλγαρία. Τέλος, σύμφωνα με το Μνημόνιο οι μισθοί ιδιαίτερα στον δημόσιο τομέα θα παραμείνουν «παγωμένοι» για αρκετά χρόνια. Από την άλλη το υπουργείο Οικονομικών θα κληθεί να τιθασεύσει πολύ αποτελεσματικότερα τον πληθωρισμό.

Τα σενάρια για μείωση του ελληνικού δημόσιου χρέους αφορούν αρχικά την επιμήκυνση της περιόδου αποπληρωμής του δανείου από την Ευρωζώνη και παράλληλα τη μείωση του επιτοκίου δανεισμού. Εξετάζονται όμως και προτάσεις για τη μείωση του χρέους προς ιδιώτες. Σύμφωνα με πληροφορίες δύο είναι

τα επικρατέστερα σενάρια. Πρώτον, το Ταμείο (EFSF) να διαθέσει 50 δισ. ευρώ για να επαναγοράσει το ίδιο ελληνικό ομόλογο στην τρέχουσα αξία τους (περίπου 25% έκπτωση) από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στη συνέχεια να τα αποσπεί. Μια παραλλαγή είναι να τα επαναγοράσει η ίδια η Ελλάδα με δάνεια από το EFSF. Το δεύτερο πρόβλεπε την ανταλλαγή ελληνικών ομολόγων, που κατέχουν ιδιώτες επενδυτές, στην τρέχουσα αξία τους με νέα ομόλογα που θα εκδώσει το EFSF και θα έχουν αξιολόγηση AAA. Στην περίπτωση αυτή η ανταλλαγή θα πρέπει να γίνει εθελοντικά προκειμένου να μην ενεργοποιηθούν τα ασφαλιστικά κινδύνου. Πάντως η γερμανική καγκελάρια φαίνεται ότι προτιμάει την ενεργοποίηση του EFSF στις πρωτογενείς αγορές. Ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι πολλές ευρωπαϊκές και ελληνικές τράπεζες θα πρέπει να καταγράψουν ζημιές. Σε κάθε περίπτωση η πιθανή λύση θα εξαρτηθεί και από την ενίσχυση των τραπεζών στο πλαίσιο των τεστ αντοχής.

Κ.Κ.

